

Ds 2008:23

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktions- nedsättning

REGERINGSKANSLIET
Socialdepartementet

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att Sverige ska tillträda Förenta Nationernas (FN) internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen antogs av FN:s generalförsamling den 13 december 2006 och öppnades för undertecknande den 30 mars 2007. Den undertecknades då av 82 länder, däribland Sverige. Sedan dess har konventionen undertecknats av ytterligare ett stort antal länder.

Vidare föreslås att Sverige ska tillträda ett fakultativt (frivilligt) protokoll till konventionen som innebär att den enskilde har möjlighet att klaga till en övervakningskommitté om han eller hon anser att hans eller hennes rättigheter är kränkta. Det fakultativa protokollet undertecknades samtidigt som konventionen av representanter för 43 länder, däribland Sverige.

Den nya konventionen utgör en fortsättning på arbetet inom FN för att få till stånd internationella regler om funktionshindrade personers rätt till delaktighet och jämlikhet, ett arbete som 1993 resulterade i att FN:s generalförsamling antog standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning. Standardreglerna har haft stor betydelse som vägledande instrument när det gäller handikappolitiken i Sverige. Representanter för regeringen i Sverige och handikapprörelsen i Sverige har också varit aktiva i arbetet på den nya konventionen.

Den nya konventionen tillhör de centrala konventionerna om mänskliga rättigheter men skapar inte i sig några nya rättigheter

utan har till syfte att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta sina mänskliga rättigheter.

I promemorian görs en genomgång av konventionens 50 artiklar och hur svensk lagstiftning och övriga förhållanden i Sverige förhåller sig till dessa. I promemorian dras slutsatsen att mycket återstår att göra i det handikappolitiska arbetet innan Sverige på alla punkter kan anses uppfylla de åtaganden och krav som konventionen innebär och att konventionen kommer att kunna utgöra ett viktigt måldokument i det fortsatta handikappolitiska arbetet i Sverige. Samtidigt görs bedömningen att det inte finns några hinder mot att godkänna den nya konventionen och det fakultativa protokollet. Detta bör göras av riksdagen, eftersom konventionen och protokollet är av större vikt och därför bör godkännas av riksdagen enligt 10 kap. 2 § regeeringsformen.

En utredning föreslås tillsatt för att utröna om nuvarande samhällsorgan var för sig eller gemensamt uppfyller konventionens krav på oberoende mekanismer för att främja och skydda respektive övervaka genomförandet av konventionen.

Handisam föreslås få i uppdrag att tills vidare svara för uppgiften att främja och skydda genomförandet av konventionen. Den fortsatta beredningen får visa om exempelvis Handisam eller Diskrimineringsombudsmannen ska ges uppgiften att tills vidare övervaka genomförandet av konventionen.